

Udtalelser. — Der er nogle andre Ytringer af det nævnte ærede Medlem (Madvig), som jeg kunde ønske at dvæle noget ved, men som jeg paa dette Standpunkt skal forbigaae. Dog være det mig tilladt at bemærke, at, naar han sagde, at dette Lovforslag bryder Reglerne for Præsternes Bestikelse, da forholdet det sig ikke saa. Reglerne for Præsternes Bestikelse ere ikke saa gamle og ærværdige, at de ikke skulde kunne taale at forandres, men her er jo ikke Tale om at bestikke Præsterne i Folkekirkens Embeder, men, hvad der er Tale om, det er kun om at antage en allerede bestikket Præst, en Præst, som har været bestikket, men som ikke for Tiden har Tjeneste, til at udføre kirkelige Forretninger for et Samsund, som selv har dannet sig. Bestikelsen af den Præst, der vælges, er altsaa skeet isorveien, og, for end hyderligere at bortsige det Stødende, der kunde være i et saadant Valg, er det forbeholdt Kongen at stabsfæste samme. Det vil altsaa altid staae i Regjeringens Magt at bortsjerne eller at forkaste Valget af enhver Person, mod hvem man har det Allermindste at sige. Endelig er det jo Noget, som i vor Folkekirke fra ældre Tid lige ned til 1848 ikke har været ukjendt, at Private antog Præster. Med Hensyn til den samme ærede Talers Ytring om, at der dog staves tvende Arter af Præster, har jeg allerede tidligere viist, at det Constitutive, det, som skulde gjøre Forskjellen, ikke findes. Naar tvende Personer have underkastet sig alle de samme Examina, aflagt de samme Prøver og den samme Præsteed, modtaget den samme Ordination og bekjende den samme Tro, hvad i al Verden skulde saa gjøre dem til to forskjellige Slags Præster! Den Omstændighed, at den Ene faaer det Meste af sin Løn af Staten eller igjennem en af Staten dertil henlagt Skat, nemlig Tienden, og kun for en Deel gjennem Offer og Accidenter, ved frivillige Gaver, hvorimod den anden Præst faaer Alt frivilligt, kan dog heller ikke gjøre nogen Forskjel i saa Henseende. Men mon ikke i ethvert Tilfælde, man kalde dem nu end to Slags

Præster, ogsaa Udvalgets Fleertal i det af samme antydede Forslag vilde have to Slags Præster, løse Præster og faste Præster, Præster, som skulde forsvinde, naar de Omstændigheder, der havde fremkaldt deres kaldelse, forsvandt, og Præster, som vedbleve at virke. Jeg seer ikke rettere, end at man med ligesaa fuld Føie ligeoverfor hiint Forslag kunde tale om to Slags Præster. — Ligesaas ubesøiet forekommer mig den Klage, at der forholdes Sogmenighederne, hvad der indrømmes Valgmenighederne. Det er jo nemlig for det Første ikke givet, at man ret længe vil forholde Sogmenighederne Deeltagelse i Valget af deres Præster. Der er er ganske viist — deri har det ærede Udvalgs Fleertal Ret, og deri har Biskop Kierkegaard ogsaa Ret — en Forbindelse imellem hiint andet Spørgsmaal og det her foreliggende Forslag. Det Spørgsmaal, om Menighederne ikke bør have Indflydelse paa Besættelsen af Præsteembederne, kan ikke længe skydes tilbage; det vil komme frem under en eller anden Form, og det her foreliggende Lovforslag vil bidrage til, at et Lovforslag derom kommer frem. Men er der dernæst noget Nyt i, at den, hvis private Hjælp man ønsker, og som man selv vil betale, kan man ogsaa selv vælge? Staten ansætter Districtslæger, men ordinerer dog virkelig ikke, hvilke private Læger vi Andre skulle benytte; den overlader det til os. Staten overlader til Enhver selv at vælge til Lærere for sine Børn, hvem han vil, og det er ret mærkeligt, siden man har saa stor Frygt for den her foreslaaede lille Lov, som dog indskrænker Valgfriheden til Kirkens egne Præster, at man saa aldrig har hørt nogen Belymring udtale over, at Folk have den fuldeste Frihed til at gjøre til Lærere for deres Børn, hvem de ville, skjøndt det dog er Noget, som Alle vide, at den Tro, til hvilken der ikke lægges nogen Grund i Varndommen, kommer først meget seent, om den overhovedet kommer nogeninde. — Hvad dernæst den Bemærkning af det førstnævnte ærede Medlem angaaer, at det kirkelige Tilsyn ikke vil have nogen Betydning,